

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermannii Conringii De Antiquitatibus Academicis
Dissertationes**

Conring, Hermann

Helmestadii, 1674

Svpplementvm XII. Ad pag. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12929

227

S V P P L E M E N T U M X I.

Ad pag. xv. & xvi.

NO^tavimus pag. 15 à primo Antonino Pio Imperatore per omnes provincias esse constituta Professoribus salaria. Jam tum ante autem Professoribus (forte tamen solis Romanis) perquam benignum sese præbuerat Hadrianus. De illo enim cap. xvii Spartanus: *Quamvis esset in reprehendendis Musis, Tragicis, Comicis, Grammaticis, Rhetoribus, Oratoribus factis, tamen omnes Professores & honoravit & dedit vites fecit, licet eos questionibus semper agitavis. Et docteres qui Professioni sua inhabiles videbantur ditatos honoratosq; à Professione dimisi.*

Cæterum de Salariis Professorum monuit quidem nonnulla etiam P. Faber in *Agonistici l. 2. c. 20.* ut Pancirollus de Annonis variar. *lection. l. 2. cap. 188.* Sed omne illud exigui est momenti.

Quoniam porrò pag. 16 facta est mentio restitutæ CLIVENSIVM Scholæ per Eumenium Rhetorem, obiter observari potest; testari Eumenium, avum suum Athenis natum in eadem olim Schola docuisse. Unde colligo, jam initio seculi Christiani tertii Scholam illam viguisse. Eumenium enim jussu Constantii Chlori Scholam reparasse, liquidissimum est ex epistola Cæsaris orationi ab Eumenio insertâ.

S V P P L E M E N T U M XII.

Ad pag. xvi.

ROMANA Schola publica, cuius mentio à nobis facta est pag. 16, præ aliis totius Occidentalis Imperii, indubie cùm aliis de causis, tum quod ibi solum Juris Romanistudia exerceri sint solita, maximè floruit. Diximus de illâ latius singulari libro, quo illustravimus leg. primam

Ef. 2.

Codicis

Codicis Theodosianis de Studiis liberalib[us] Urbis Romae & Constantinopolis. Sed & ejus facies sic satis clarè elucet ex ejusdem Tituli constitutione Theodosii & Valentinianni Augustorum, quæ in Theodosiano Codice est tertia in Justiniane unica. Discere vero est ex illa constitutione etiam hoc, Scholam illam publicam fuisse tum habitam in Capitolio; fortasse tamen non veteri sed novo Christianorum Imperatorum instituto, post sacra Capitolini Iovis antiquata. Iam pridius enim ita quidem de Alexandro Severo loquitur. Ad Athenæum, audiendorum & Græcorum & Larinorum Rhetorum vel Poetarum causa, frequenter processit. Sed quinam Urbis locus tunc temporis Athenæum fuerit usurpatus, haud perinde est liquidum. Non enim tuto etiam credere licet Raphaeli Volaterrano qui l. 12. Geograph. tradit, institutum illud esse à Claudio Imperatore. Omnia autem illa multum sunt diversa ab antiquis moribus, quales illi fuerunt etiam seculo primo & secundo Christiano: longe diversissimi à consuetudine temporum quæ factos Salvatoris nostri natales antecesserunt.

Meretur annotari, quod Augustinus *l. 5. sanctissimi Confessionum operis*, narrans Carthaginæ Romanæ sele concessisse privatâ operâ docendi Rhetoricen ergo, memorat de moribus Studiosorum usquequelq[ue]i. Non ideo Romanæ pergere volui, ait, quod majores quasstus majorque mihi dignitas ab amicis qui hoc suadebant promillebatur (quoniamque & istas ducebant animum tunc meum) sed illa erat tunc causa maxima & penè sola: quod audiebam, quietus ibi studere adolescentes, & ordinariore disciplina coere inove sediri, ne in ejus scholam, quo magistro non usuntur, passim & proterve irruant, nec eos admitti omnino nisi ille permiserit. Contra apud Carthaginem fada est & intemperans libertas scholasticorum. Irrumpunt impudenter, & prope

prope furiosa fronte perturbant ordinem, quem quisq; discipulis ad proficiendum insinuerit. Multa injuriosa faciunt, mira hebreudine. & punienda legibus, nisi consuetudo petronos sit: hoc misericordes eos ostendens quo quasi iam liceat faciunt, quod per tuum eternam legem nunquam licet. & impune se facere arbitrabitur, cum ipsa faciendi cæcitate puniantur, & incomparabiliter patiuntur pejora quam faciunt. Ergo quos mores cum studerem meos esse nolui, eos cum docerem cogebat perpetui alienos; & ideo placebat ire, ubi ita non sicut omnes qui naverant indicabant. Hæc omnia sanctissimus Ecclesiæ pater. Eodem libro etiam hæc haber: Sedulo agere cuperam propter quod veneram, ut aocerem Rome artem Rhetoricam & prius domi congregarem aliquos, quibus & per quos innescere cuperam: & ecce cognosco, alias Romæ fieri que non pariebar in Africa. Nam revera illas eversiones à perditis adolescentibus ibi non fieri, manifestatum est mihi. Sed subito inquiunt: Ne mercedem magistro reddant, conspirant multi adolescentes, & transferunt se ad alium; desertores residet, & quibus pro pecunia & charitate justitia vilis est. Oderat etiam istos cor meum quamvis non perfecto odio. Etiam hæc ille. Eversionum autem ita nuncupatarum diabolicum institutum jam execratus fuerat lib. 4. Unde liquet, etiam tunc Scholas juvenilibus vitiis infectas, et si non ubivis iisdem.

SUPPLEMENTVM XIII.

Ad pag. xvii

MEDIOLANI, de cuius urbis Schola verbo aliquid Mattigi pag. 17, itidem unum duntaxat fuisse Ordinariū magistrum Rhetorices, eumque constituti solium à Præfecto Urbis (indubie quod intra limites Urbicæ Præfectorat tunc Mediolanum censeretur) præviā tamen probatione aliquā, docent ipsamēt à me laudata S. Augustini verba. Itaq; posteaquam missum est à Mediolano Romam, ad

Ff. 3

Præfe-